

Pressemeddelelse den 30. april 2015
**Københavns Tømrerlaug gør klar til sit
500 års jubilæum**

Den 5. december 2015 kan Københavns Tømrerlaug fejre sit 500-års jubilæum og er dermed den ældste nuværende byggeorganisation i Danmark.

Ifølge laugets oldermænd, Flemming Yde Kjærgaard, var ikke noget tilfælde, at København fik et tømrerlaug i begyndelsen af 1500-tallet. Efter de store pestepidemier var både befolkningen og landbruget i hastig udvikling. Mange af de små og spredte købstæder, der var grundlagt i de foregående århundreder, blev til voksende handelscentre. Især blev København med sin beliggenhed ved Øresund og sin centrale geografiske placering i den fællesnordiske union en central by - og efter kort tid også til rigets hovedstad.

Både kongemagten, adelen og den voksende borgerstand med de nye storkøbmænd i spidsen havde brug for bygninger og anlæg, der kunne vise byens og deres rigdom og position. Det krævede specialisering og højt udviklede færdigheder at opføre bygninger, der kunne leve op til den pragt og soliditet, som havde udviklet sig i de syd- og mellemeuropæiske byer. Derfor gik opgaven ud på at få danskere til at uddanne sig i specialiserede fag og at fastholde dem gennem hele deres liv til at udvikle deres faglige kompetencer. Christian 2. kopierede den fremgangsmåde, som havde udviklet sig i det øvrige Europa - især i Tyskland - nemlig laugsvæsenet, og det blev tømrerfaget, der først stod for tur, fordi træ var det mest udbredte og alsidige byggemateriale.

Et laug var reguleret af sin "skrå", som var en kontrakt mellem kongen og laugets medlemmer. På den ene side fik medlemmerne eneret til at udføre tømreropgaver. Det betød for Københavns Tømrerlaug, at ingen andre end medlemmerne måtte udbyde eller udføre tømrerarbejde i København og omegn. På den anden side måtte laugene kun optage medlemmer, der havde bestået en mesterprøve og påtog sig løbende at uddanne lærlinge til svende..

Københavns Tømrerlaugs markerer sit jubilæum gennem en række aktiviteter sidst på året.

I foråret er der blevet afholdt en idékonkurrence blandt studerende på Kunstakademiets Arkitektskole om udformning af en bo-enhed, der er "bygbar, brugbar og flytbar" og som kan huse studerende og andre boligsøgende i storbyen. I begyndelsen af december vil tømrerelever fra Københavns Tekniske Skole opføre en prototype af vinderprojektet på Rådhuspladsen i København.

I anledning af jubilæet har Post Danmark valgt at udgive et særligt frimærke, som viser nogle af fagets gamle redskaber og samlingsløsninger. Frimærket, som kommer i handelen den 13. juni, er et 10-kroners frimærke.

I forbindelse med jubilæet udgiver Københavns Tømrerlaug sidst på året en bog, der trækker de store linjer i byggeriet og tømrerfagets udvikling - først i

laugstiden, der varede frem til 1862, hvor laugets eneret på tømrerarbejde blev ophævet som følge af den nye næringsfrihed - og dernæst under den industrielle udvikling, hvor laugets medlemmer som en del af byggerhvervet har medvirket til at udbygge Danmark - og ikke mindst hovedstadsområdet - til at have noget nær den højeste bygnings- og boligstandard i verden. I den forbindelse undersøges det, hvordan det er lykkedes tømrerfaget at blive det klart største af de danske byggefag - til trods for at træ har haft en stadig mindre rolle som byggemateriale. Desuden indeholder bogen en række bud på de roller, som tømrerfaget og dets udøvere forventes at kunne spille i den digitale tidsalder, som vi er ved at træde ind i. I følge laugets oldermænd giver den overordnede udvikling i byggematerialer og byggeteknologier gennem 500 år et godt afsæt til at vurdere mulighederne for den udbygning af København, som hovedstadsområdet står foran. "Selv om vi er stolte af vores lange historie, er det fremtiden, der er det mest spændende" siger Flemming Yde Kjærgaard.

Københavns Kommune er vært ved en særlig modtagelse i Rådhusets festsal fredag den 4. december, hvortil repræsentanter fra kongehus, regering og magistraten samt laugets medlemmer inviteres.

På Københavns Tømrerlaugs generalforsamling den 30. april bliver laugets medlemmer orienteret om de forskellige jubilæumsaktiviteter, ligesom medlemmerne vil blive præsenteret for forskellige markedsføringsværktøjer, de kan gøre brug af i jubilæumsåret.

Yderligere oplysninger om Københavns Tømrerlaugs 500-års jubilæum kan fås ved henvendelse til oldermænd Flemming Yde Kjærgaard på mobil 23243880

.....
vedlagt illustrationer

Frimærket - er baseret på laugets logo og gengiver følgende genstande:

Øverst ses to *bladsamlinger* - til venstre en samling på gæring og til højre en *vinkelsamling*. Nederst er gengivet en *fransk lås* - dvs. en længdesamling af to stykker træ.

For oven er gengivet en *målestok* og en *passer*.

De to økser overkors er til venstre en *skarøkse* og til højre en *bredbil*.

Øksen med det lange lodrette skaft er en *krydsøkse*

Bag økserne ses to *slethøvle* og under økserne en *lodsno*.

Under økserne er til venstre en *stikøkse* og til højre en *tømrervinkel*.

Den tværgående sav er en *skørsav*.

Laugets nye logo 2015

Bestyrelsen for Københavns Tømrerlaug - Bestyrelsen er her fotograferet foran den 10 meter lange "tidsvæg" der illustrerer de 500 år i Laugets historie i billeder og tekst. Fra venstre mod højre ses: Viceoldermænd, Søren Peter Larsen, Bisidder, Teddy Pedersen, Bisidder, Michael Bach Sørensen, Oldermænd, Flemming Kjærgaard, Bisidder, Hans Hegelund-Christensen, Bisidder, Henrik Dysse - Bisidder, Jesper Hvitved var fraværende pga udlandsrejse